

Warszawa, dnia 02 marca 2018 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW

DD2.056.1.2018

Działając na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz.U. z 2017 r. poz.1123) w związku z wystąpieniem z dnia 27 listopada 2017 r. (wpływ do Ministerstwa Finansów w dniu 04 grudnia 2017 r.) oraz z dnia 12 stycznia 2018 r. (wpływ do Ministerstwa Finansów w dniu 18 stycznia 2018 r.) w sprawie „*podjęcia decyzji okresowego zawieszenia podatku dochodowego od osób fizycznych z tytułu umorzonych odsetek od kredytu związanego z działalnością gospodarczą prowadzoną przez osoby fizyczne*”, uprzejmie informuję.

Z treści petycji, wynika, iż dotyczy ona podjęcia przez Ministra Finansów inicjatywy legislacyjnej, polegającej na wydaniu rozporządzenia w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od osób fizycznych, albo zaproponowanie zmian ustawowych o charakterze epizodycznym, bądź też innego działania skutkującego okresowym (bez sprecyzowania w petycji czasu trwania) zwolnieniem z podatku dochodowego od osób fizycznych podatników prowadzących działalność gospodarczą, którym bank zgodził się umorzyć odsetki od kredytu związanego z tą działalnością, pod warunkiem spłaty kwoty głównej takiego kredytu.

Petycja została złożona w interesie publicznym.

W świetle obowiązujących przepisów ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 200, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą PIT”, przychód dla celów podatkowych, po stronie kredytobiorcy, pojawia się w przypadku, kiedy dochodzi do umorzenia kredytu lub jego części (w tym skapitalizowanych odsetek) albo należnych odsetek od kredytu, które nie zostały spłacone, gdyż wtedy kredytobiorca osiąga przysporzenie majątkowe. Dotyczy to zarówno kredytów zaciągniętych w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, jak i niezwiązanych z działalnością gospodarczą.

W przypadku osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą wartość umorzonych zobowiązań, do których zaliczyć należy także umorzone odsetki od kredytów bankowych zaciągniętych w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, stanowi przychód z pozarolniczej działalności gospodarczej (art. 14 ust. 2 pkt 6 ustawy PIT). Wyjątkiem od tej zasady jest umorzenie zobowiązań związane z postępowaniem restrukturyzacyjnym lub upadłościowym (art. 14 ust. 3 pkt 6 ustawy PIT). W takim przypadku kwoty stanowiące równowartość umorzonych zobowiązań, w tym także umorzonych pożyczek (kredytów), nie stanowią przychodów opodatkowanych podatkiem dochodowym. Wyłączenie z opodatkowania takich przychodów wynika ze znaczenia społecznego i gospodarczego skutków takiego postępowania. Zauważyć należy, że celem postępowania restrukturyzacyjnego jest

przeprowadzenie restrukturyzacji przedsiębiorstwa dłużnika i zapobieżenie jego likwidacji, co w konsekwencji skutkuje zachowaniem miejsc pracy, a także kontynuacji realizacji zawartych przez przedsiębiorcę kontraktów.

Z kolei wyłączenie z opodatkowania przychodów z umorzonych kredytów (lub odsetek od nich) związanych z działalnością gospodarczą w ramach postępowania upadłościowego wynika z istoty takiego postępowania, które ma na celu z jednej strony w jak najwyższym stopniu zaspokojenie wierzycieli, a z drugiej – w przypadku, gdy postępowanie takie prowadzone jest wobec osób fizycznych (w tym prowadzących działalność gospodarczą), oddłużenie dłużnika.

W konsekwencji powyższe przykłady wskazują, że preferencje podatkowe (wyłączenie z opodatkowania przychodu, ulga lub zwolnienie), jako odstępstwo od zasady powszechnego opodatkowania każdego uzyskanego przychodu (także przychodu uzyskanego w związku ze zwolnieniem ze zobowiązań) – muszą mieć racjonalne uzasadnienie. Uzasadnienie to musi odnosić się do przewidywanych skutków (kosztów i korzyści) oraz realizować określone cele społeczne i gospodarcze. W przeciwnym razie preferencja podatkowa dla określonej grupy podatników, może spotkać się z zarzutem naruszenia konstytucyjnej równości podmiotów w prawie.

Wprowadzenie wyłączenia z opodatkowania przychodów z tytułu umorzonych odsetek od kredytów związanych z działalnością gospodarczą byłoby możliwe tylko wówczas, gdy skutki tej preferencji podatkowej, w postaci zmniejszenia wpływów do budżetu państwa pozwoliłyby na realizację celów, które w konsekwencji stworzyłyby długotrwałe mechanizmy do dalszego rozwoju gospodarki państwa i poprawy życia polskich obywateli.

Minister Finansów kreując politykę podatkową państwa musi pogodzić funkcje fiskalne podatków i ich aspekt społeczny. W aspekcie fiskalnym – najważniejszym zadaniem staje się realizacja zaplanowanych dochodów budżetu państwa, z których finansowane są pożądane społecznie cele takie jak np. ochrona zdrowia, oświata, bezpieczeństwo. Natomiast zmniejszenie wpływów do budżetu – przy zachowaniu wydatków na założonym poziomie – skutkuje koniecznością znalezienia alternatywnych źródeł dochodu budżetu.

Mając na uwadze, że istnieje instytucja prawna pozwalająca na nieopodatkowanie przychodów z umorzenia kredytów i odsetek od kredytów – w postępowaniu restrukturyzacyjnym lub upadłościowym, wprowadzanie nawet czasowego odstąpienia od opodatkowania przychodów z umorzenia odsetek od kredytów związanych z działalnością gospodarczą nie znajduje uzasadnienia. W związku z tym nie są planowane prace w zakresie zmiany istniejących w tym zakresie regulacji.

Odnosząc się z kolei do wniosku o udzielenie informacji publicznej odnośnie podatku dochodowego od przychodów z tytułu umorzonych kredytów bankowych zaciągniętych w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz umorzonych odsetek od kredytów mieszkaniowych Ministerstwo Finansów informuje, że takich danych nie posiada.

Jednocześnie Ministerstwo Finansów informuje, że przy procedowaniu i rozpatrywaniu wniosków, w tym o udostępnienie informacji publicznej, ma na uwadze regulacje ustawowe w przedmiotowym zakresie.

Zgodnie z ustawą z dnia 6 września 2006 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2016 r. poz. 1764), podmioty wymienione w art. 4 tej ustawy są obowiązane do udostępniania informacji będącej w ich posiadaniu. I tak, w przypadku podatników podatku dochodowego od osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą Ministerstwo Finansów dysponuje danymi, wynikającymi z informacji, deklaracji i zeznań podatkowych. Zakres posiadanych

danych odpowiada więc zakresowi danych określone w tych dokumentach. Wartość umorzonych odsetek od kredytów bankowych zaciągniętych w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, jak już wspomniano, stanowi przychód z pozarolniczej działalności gospodarczej, który wykazywany jest w łącznej wysokości bez względu na jego rodzaj. Analogicznie, bez wyszczególnienia rodzaju, wykazywany jest przychód z umorzonych odsetek od kredytów mieszkaniowych, jako przychód z innych źródeł.

Zakres informacji przekazywanych w tych dokumentach został określony tak, aby realizowany był ich nadrzędny cel, jakim jest prawidłowe rozliczenie podatku dochodowego, bez nadmiernego obciążania obowiązkami administracyjnymi podatników. Takie założenie jest zgodne z oczekiwaniem społecznym.

Z upoważnienia Ministra Finansów
Dyrektor Departamentu Podatków Dochodowych
w Ministerstwie Finansów
Maciej Żukowski
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

